

som gives til uformuende Højskoleelever. Der er vel her nærmest tænkt paa de Husholdningskursus, der er knyttet til enkelte Folkehøjskoler, og jeg ser ikke, at man kan indvende noget imod den her foreslaaede Bestemmelse. Hvorvidt man vil gaa til at yde Bidrag til praktiske Husholdningskursus, er en Sag for sig. Jeg synes ikke, det bør sammenblandes med den teoretiske Undervisning, som foregaar paa vore Højskoler, og som dog er den Undervisning, det her foreliggende Lovforslag i det hele omfatter. Det samme Tilskud, som blev fastsat i Loven af 1902 til Højskolernes Understøttelseskasse, er bibeholdt i det foreliggende Lovforslag, nemlig 10,000 Kr. aarlig. Da Højskolelærernes Tal stadig forøges, og da der er adskillige Kræfter, knyttede til Højskolerne, som sikkert ad anden Vej kunde skabe sig bedre økonomiske Vilkaar, forekommer det mig rimeligt, at man yder dem et saadant Bidrag, at de, naar de paa Grund af Alderdom eller Sygdom ikke kan udføre deres Arbejde længere, kan faa en passende Pension, men det er jo muligt, at det foreslaaede Beløb vil være tilstrækkeligt til at fyldestgøre det Formaal. Jeg vilde i øvrigt ikke finde, at der kunde være noget til Hinder for, at man i nogen Maade forhøjede dette Beløb, hvis det fandtes at være nødvendigt; selv en mindre Forhøjelse vilde jo have ikke ringe Betydning.

Lovforslagets § 4 er det, der har størst Interesse, idet det her foreslaas at forhøje Understøttelsen til uformuende Elever fra 250,000 til 300,000 Kr. aarlig. Vi ser jo her ofte med kritiske Øjne paa de Bevillinger, som foreslaas, og spørger, om dette nu ogsaa virkelig er nødvendigt, og om mindre ikke kunde gøre det. Det forekommer mig, at her, hvor det gælder en Bevilling til den uformuende Ungdoms Oplysning, kunde der være nogen Grund til at spørge, om det Beløb, som foreslaas, ikke er for lidt, og om Sparsommelighed paa dette Omraade er god Økonomi. Da Loven af 1902 vedtoges, forhøjedes Beløbet til uformuende Elever fra 180,000 Kr. til 250,000 Kr., og Elevantallet er siden da steget med omtrent 30 pCt. Skoleraadene har nedsat Understøttelsesportionerne samtidig med, at Højskolerne har sat Betalingen op, og omtrent $\frac{1}{3}$ af dem, der har søgt Understøttelse, har ikke kunnet erholde en saadan. Nu kan det jo siges, at Lønforholdene er saadanne, at de unge godt kan tjene noget til et Højskoleophold, og det vil jo ogsaa være nødven-

ligt, selv med en forøget Understøttelse, at de selv bidrager et ret betydeligt Beløb. Men man maa dog ogsaa huske paa, at hvis de senere i Tiden skal skaffe sig en nogenlunde betrygget og selvstændig Stilling, kræver ogsaa det Indskud fra deres Side. Det vil efter min Mening være i høj Grad ønskeligt, at langt flere af de unge Karle og Piger faar Lejlighed til at tage Del i den Oplysning, der gives paa vore Højskoler, og det vil ogsaa være ønskeligt, at de forskellige Skoleraad uddeler disse Understøttelser efter nogenlunde ensartede Regler. Jeg har ofte hørt, at man i Randers Amt giver mindre Understøttelser end i andre Amter, men som det fremgaar af det Bilag, der ledsager dette Lovforslag, uddeler man i Randers Amt Understøttelser til den langt overvejende Del af Ansøgerne, medens man i de andre Amter i langt større Udstrækning giver Afslag, og i et enkelt Amt har end ikke Halvdelen af Ansøgerne faaet Understøttelse. Men det maa ogsaa indskræpes, og jeg vil henstille til den højtærede Kultusminister, at det indskræpes Skoleraadene, at det Beløb, som her gives, er til de uformuende, og at Hensynet til Ansørgernes Trang er Hovedsagen, samtidig med at vedkommende Ansøgere selvfølgelig maa have Forudsætningerne for at kunne udnytte Undervisningen.

I Loven af 1902 findes en Bestemmelse, som ogsaa er optaget i dette Lovforslag, og hvorefter Elever, der er under 22 Aar, skal fremskaffe Modenhedsattest, for saa vidt de søger visse af vore Landbrugsskoler, medens de ikke skal fremskaffe en saadan Attest, for saa vidt de søger en af de for Husmandsbrug eller Landbrugets Bierhverv særlig oprettede Landbrugsskoler. Jeg tror ikke, der i 1902 var nogen Begejstring for det Skel, som den Gang blev sat; det var ganske særlige Forhold, idet der den Gang blev oprettet visse nye Skoler, der gjorde, at man fik denne Bestemmelse; men jeg maa indrømme, at jeg den Gang ikke forstod, hvorfor man skulde stille en saadan Fordring til de Elever, som søgte visse Landbrugsskoler, og ikke til dem, der søgte andre Landbrugsskoler, og jeg vilde meget ønske, at hele denne Bestemmelse om Attest maatte udgaa af Lovforslaget.

Det hedder i Begyndelsen af § 4, at „til Understøttelse af trængende Elever ved de godkendte Skoler tilskydes der af Statskassen aarlig et samlet Beløb svarende til maanedlig 20 Kr. for indtil Halvdelen af samtlige disse Skolers Aarslever i det